

Bir aktyorun teatri və ya SƏNƏTKARLIQ məktəbi

T.Əliyeva: "Ağalar Bayramov bədii qiraət ustası kimi, hansı janrda şeir səsləndirirsə, o janrın qəhrəmanına, şeirin döyünən ürəyinə çevrilə bilər"

Təsəvvür edin ki, siz körpə bir uşaqsınız. Anasız-atasız nənə qoy-nuna sığınıb, böyümək istəyirsiniz, qoca, ağ saçlı nənənin ətəyindən yapışib, yaşamaq istəyirsiniz. Atalı-analı uşaqlara baxıb, gecələr gizlin ağlayır, gündüzlər isə hər kəsin gö-zünə məğrur, dik baxırsınız.

Siz tez-tez ətrafınızda körpə uşaqlara qarşı yad insanların quru, yad, soyuq münasibətlərini görürsünüz, lakin buna əhəmiyyət vermədən yanından keçirsiniz. Həzreti Əli (ə.s) yetim başını sığallamağı müsəlmanlara dəfə-lərlə xatırladıb. Gələcəkdə kim olaca-ğını bilmədiyən körpəyə, yuxarıdan aşağı baxmamalısan, xüsusilə o uşaq yetim ola...

Bu yazımızın qəhrəmanı isə, yetim-çiliklə, min bir əzab-əziyyətlə böyü-yən, böyüdükcə azərbaycanlıların qəl-bində ucalan, öz sənəti ilə zirvələri aşan, ustad, sənətkar, misilsiz insan, qürurlu, məğrur insan AĞALAR BAY-RAMOVDUR.

Bəli, Ağalar Bayramovun da uşaq-kən böyüyəndə kim olacağını heç kim bilə bilməzdi. Yetimçiliklə həyatda bi-rini tapıb, birini tapmayan Ağalar Bay-ramov və onun sənət yolu çox keşmə-keşlidir. Yazını da böyük ustadın do-ğum gününə hədiyyə edərək başlayı-ram. Sənətkar, İNSANLIĞINIZA və sənətkarlığınızla YÜKSƏK zirvələri aşmanıza rəğmən yenə İNSAN olaraq qaldığınıza görə, Sizə sonsuz minnət-darlığımı bildirirəm.

Ağalar Bayramovu yaxından tanı-yan biri kimi deyil, bir teatrşünas kimi onun həyat və yaradıcılığından danış-maq istəyirəm. Bu günədək haqqında yazılmış sayısız-hesabsız məqalələr-dən və səhnədəki, efirlərdəki eczakər səsi ilə söylədiyi, insan ruhunu yerin-dən oynadan şeirləri ilə hər kəs Ağa-lar Bayramovun kim olduğunu gözəl bilir. Eyni zamanda sənətkarın mütə-madi olaraq efirlərdə çıxışı, bədii qi-raəti ilə ölkəmizi xaricdə layiqincə təmsil etməsi, hər kəsə bellidir. Ağalar Bayramov tədbirlərdə, bayramlarda, xüsusi günlərdə el şənliklərində özü-nəməxsus, məlahətli səsi ilə qəlbləri oxşamağın mahir ustasıdır. Xalq şairi Fikrət Qoca demişkən: "Ağalar Bay-ramov sanki söylədiyi şeirlərin müəllifi-dir. Heç kəs başqasının şeirini bu cür içdən gələn bir coşqu ilə söyləyə bil-məz". Bəli, xalq şairinin fikirlərini təs-diqləyərək söyləmək istəyirəm ki, elə bir məclis ola bilməz, orada Ağalar bəy şeir söyləyə, insanlar da laqeyd qala. Bu, mümkün olan bir hal deyil.

Ağalar Bayramov həm aktyor, həm də gənc aktyorlara dərs keçən peşə-kar pedaqoqdur. Ağalar Bayramov bə-dii qiraət ustasıdır, eyni zamanda bə-dii qiraətilə qəlbləri oxşayan sənətkar-dır. Ağalar Bayramov böyük qəlb sahi-bidir və bu qəlb səsləndirdiyi şeirlər-də, elə şeirlərin özü kimi həzin, köv-rək, yavaş-yavaş döyünür. Ağalar Bayramovun şeirlərində nəfəs var, bu nəfəs Ağalar Bayramovun ürəyindən insanların qəlbinə axır. Bu, Ağalar Bayramova məxsus sənətdir.

Bu sənətdə Ağalar Bayramovun özünəməxsus imzası var. Onu səhnə-də görən hər kəs etiraf edə bilər ki, həqiqətən Allah Təala ona məxsusi bir istedad verib. Hər kəsə nəşib ol-

mayan istedadı ilə Ağalar Bayramov qəlbləri oxşayır, öz qabiliyyəti ilə şeir-rə rəng qatır. Hətta adi, səthi şeirlər belə onun ifasında canlanır, əmələ gəlir, şeirə dönür. Sənətkarın yaradıcılıq yolu, səsləndirdiyi şeirlər kimi həzin, axıcı, ürəkoxşayandır.

Ağalar Bayramov həm bədii qiraət-çidir, həm də aktyor. Tək aktyorun teatri! Bu, onun özünəməxsus bir teat-rıdır. Təəssüflər olsun ki, Ağalar Bay-ramov Bədii qiraət teatrını yaratma-yıb. Ümid edirəm ki, bir gün sənətkar özünün teatrını da yaradacaq. Çünki, onun saysız-hesabsız tələbələri və

sevənləri var. İnanıram ki, Ağalar Bay-ramov bir gün teatr yaratsa, kifayət qədər tamaşaçısı və sevənləri ətrafına toplanacaq.

Ağalar Bayramovda, el məsəlində deyildiyi kimi, şeytan tükü var. Məhz bu səbəbdən hər kəsin qəlbində tez bir zamanda özünə yer tapa bilər. Maraqlıdır ki, körpə uşaqların da Ağalar müəllimi çox sevdiyinə şahidi olmu-şam. Ağalar Bayramov uşaqla uşaq, böyüklə böyükdür. Öz nəvələrindən danışarkən isə Ağalar Bayramovun gözlərində ayrı bir aləm canlanır. Göz-lərindəki sevinc Ağalar Bayramovun qəlbindən gözlərinə axan sevincin işartısıdır.

Ağalar Bayramov düzgün, dəqiq, dürüst, olduqca həssas insandır. Qar-şısındakı insandan da eyni münasibə-ti gözləyən Ağalar Bayramov, sözü üzə deyən, mərd kişilərdəndir. Aktyo-run ətrafında saysız-hesabsız dostları var. Onu tək-cə Azərbaycanda deyil, xaricdə də sevib, yaradıcılığını izləyir-lər. Bəlkə də Ağaları Ağalar Bayramov kimi tanıdan, milyonlara sevdiren, onun xarakterindəki kişilikdir! İnsanın xarakterindəki müsbət keyfiyyətlərin çoxluğu mühüm amildir. Ağalar Bay-ramovda bu cür xarakterin olması, onu sənətkarlıq zirvəsinə gətirib çı-xardıb. Ağalar bəy sözün birbaşa mə-nasında əsl insandır. Hər kəsin dadı-na yetən, ehtiyacı olana əl tutan, ağla-yanla ağlayıb, gülənlə gülən bir xeyir-xahdır, Ağalar bəy.

Ağalar bəy hər il Xocalı faciəsində və digər mətəm günlərində səhnədə sadəcə şeir səsləndirmir, şeirlə birgə sanki ağı deyib ağlayır, ifası ilə ölən-lərin ruhuna su səpir. İnsanın şeirlə doğulub, şeirlə ölməsi məhz Ağalar Bayramovun bədii qiraətində özünü göstərir. Bədii qiraət ustası hansı jan-rda şeir səsləndirirsə, o janrın qəhrə-manına, şeirin döyünən ürəyinə çevrilir. Şeir Ağalar müəllimin yaradıcılı-ğında başqa bir şəkil alır, yenidən do-ğulur... O, hər il Qanlı yanvarda, Xoca-

lının il dönümündə şeirləri o qədər yankılı, o qədər kövrək səsləndirir ki, həm özü ağlayır, həm də zaldakıları ağladır.

Ağalar Bayramov yaradıcılığına heyran olan bir neçə şair sənətkara şeir həsr edib. Araz Arabaçının Ağalar Bayramova həsr etdiyi şeirdən bir parçaya nəzər salaq:

**Nəyi, harda itirdik,
Hamıya ağah bilir.
Bu səsdə nə yanğı var,
"Şur" bilir, "Segah" bilir.
Hər əzabı pir sayır,
Hər ağrını şah bilir.
Bu səsin bizə qəsdı,
Nədisə, Allah bilir...
Bu səsdə nə yoxdu ki....**

Sahib Abdullayevin Ağalara Bayra-mova yazdığı şeirdə də sənətkarın sən-ətinə böyük dəyər verilir.

**Səsində nisgil var, ah var, aman var,
Məni azdıracaq çən var, duman var.
Ölüb dirilməyə vallah, güman var,
Səsin məni yurda haraylar, qağa.**

Həqiqətən də Ağalar Bayramovun səsindeki məlahət, vüqar insanların qəlbini tez bir zamanda ovsunlayır.

Ağalar bəy xaraktercə həm də yum-şaq adamdır, olduqca kövrək və sadə-dir. Öz tələbələrinə Ağalar müəllim sənətkar, müəllim kimi deyil, sadə bir insan kimi yanaşır, onların bu sənətdə inkişaf etmələrindən ötrü əlindən gəl-əni əsirgəmir. Getdiyi tədbirlərə, bay-ramlara tələbələrini də aparıb, hər kəslə öz yetirmələrini tanış edir.

Ağalar Bayramov çörək qədri, dost qədri biləndir. Dostu arxadan vurmaz, yalan danışmaz. Ona görə də respub-likanın tanınmış simalarının, görkəmli şəxslərinin bir çoxu Ağalar Bayramov-la yaxından dostluq edirlər. Onlar bilir-lər ki, Ağalar Bayramov etibar ediləsi insandır. Bu günkü gündə məhz belə insanlar, sözün həqiqi mənasında çox azdır.

Ağalar Bayramova sual verirəm:

- Elə bil anadan sənətkar doğulmu-sunuz. Bu, faktıdır. Amma nə vaxtsa, başqa bir sənətlə məşğul olmaq ürəyi-nizdən keçməyib ki? Axı siz bu qabi-liyyətlə, istedadla hansı sənəti seç-səydiniz, mütləq ona can verib, yük-səklərə ucaldardınız.

A.Bayramov:..

-Bundan sonra yüz canım olsaydı belə, yenə də Sənətkarlığı, Bədii qi-raəti seçərdim.

-Ağalar müəllim! Nə üçün məhz Bə-dii qiraət?

-Çünki mən şeirlərlə nəfəs alıram, şeirlərlə ilhamlanıb, şeirlərdə yaşayı-ram.

Qarşıdakı ad gününü ürəkdən təbrik edərək, bütün Ağalar Bayra-movu sevənlərin adından deyirik: Elə söylədiyən və milyonların qəlb-lərini fəth edən şeirlərinlə ilhamla-nıb, həmişə sənətin ən yüksək zir-vəsində pərvaz edəsən, Ağalar müəllim!

**Tamilla Əliyeva,
teatrşünas, Azərbaycan Dövlət
Mədəniyyət və İncəsənət Univrsite-tinin "Səhnə danışığı" kafedrasının
əməkdaşı**